

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.006.03.2017
P/17/077

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/077 – Zarządzania zielenią miejską
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Rafał Sowa, główny specjalista k. p., upoważnienie do kontroli nr LWA/47/2017 z 19 kwietnia 2017 r. (dowód: akta kontroli tom I str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Stołecznego Warszawy ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Hanna Gronkiewicz-Waltz, Prezydent Miasta (dowód: akta kontroli tom I str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

W ocenie² Najwyższej Izby Kontroli, Miasto Stołeczne Warszawa skutecznie zarządza zielenią miejską, rzetelnie planując, utrzymując i chroniąc zieleń, jak również współpracując ze społecznością lokalną i podejmując działalność edukacyjną i informacyjną.

W dokumentach strategicznych³ Miasta uwzględniono zagadnienia dotyczące ochrony, utrzymania i rozwoju terenów zieleni a także zadania do realizacji w przyjętej w Programach Ochrony Środowiska perspektywie czasowej. W okresie objętym kontrolą⁴ powierzchnia terenów zieleni⁵ zmniejszyła się o 1,9% i stanowiła 8,8% powierzchni Miasta, co było wynikiem weryfikacji granic prowadzonej przez Biuro Geodezji i Katastru oraz przekazania części terenów innym podmiotom. Nie zmieniła się powierzchnia parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody, obszarów Natura 2000.

Powierzchnia terenów zieleni w poszczególnych dzielnicach była bardzo zróżnicowana od 26 ha, tj. 2,8% powierzchni dzielnicy Ursus (na jednego mieszkańca przypadało 11 m² zieleni urządzonej⁶), do 1 102 ha, tj. 48% powierzchni dzielnicy Wesoła (na jednego mieszkańca przypadało 20 m² zieleni urządzonej). Najwięcej terenów zieleni urządzonej przypadało na jednego mieszkańca dzielnicy Żoliborz, tj. 52 m².

¹ Dalej także „Urząd” lub „Miasto”

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny częściowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

³ Strategia rozwoju Miasta Stołecznego Warszawy dalej także „Strategia”; Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m.st. Warszawy, dalej także „Studium”; Program Ochrony Środowiska na lata 2016-2020 z perspektywą do 2023 r., dalej także „Program z 2016 r.”; Program Ochrony Środowiska na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016, dalej także „Program z 2009 r.”

⁴ Lata 2015-2017 I kwartał.

⁵ Wg danych ze sprawozda GS-01 i tabeli nr 9

⁶ Dane z tabeli 9 (tereny zieleni w miastach: parki, zieleńce, ziele uliczna, zieleń osiedlowa i cmentarze) oraz dane z tabeli 2 liczba ludności w dzielnicach

W Urzędzie wprowadzono standardy kształtowania zieleni oraz funkcjonowało stanowisko Miejskiego Architekta Krajobrazu, co należy uznać za dobrą praktykę.

W zarządzaniu zielenią Miasto współpracowało z mieszkańcami m.in. w ramach budżetu obywatelskiego, prowadząc konsultacje związane z urządzaniem nowych i modernizacją istniejących terenów zieleni oraz prowadziło stałą współpracę z organizacjami pozarządowymi. Działania kształtujące właściwe postawy człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody dla prowadzone były zarówno dla dzieci, jak i dorosłych.

Ustalone nieprawidłowości dotyczyły odbioru nasadzeń przez osoby nieposiadające kwalifikacji w zakresie pielęgnacji i sadzenia roślin.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie, kształtowanie i ochrona terenów zielonych przed presją zabudowy

Opis stanu
faktycznego

1.1. Strategia rozwoju Miasta Stołecznego Warszawy⁷ do 2020 r. przewidywała m.in. ochronę układu napowietrzania i przewietrzania miasta, szczególny nadzór nad terenem skarpy warszawskiej, rewitalizację istniejących i budowę nowych parków.
(dowód: akta kontroli tom I str. 222)

1.2. Przyjęte w Strategii założenia dla terenów zieleni, znalazły odzwierciedlenie w zapisach Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego m.st. Warszawy⁸. Dla potrzeb Studium wykonano również opracowanie ekofizjograficzne⁹. W powyższych dokumentach przewidziano m.in.: ochronę i zagospodarowanie rekreacyjne terenów zieleni nadwiślańskiej i terenów leśnych, zakaz zmniejszania powierzchni terenów zieleni urządzonej (ZP1). Wg obowiązującego Studium tereny zabudowy mieszkaniowej stanowiły 43,4% powierzchni Miasta; tereny zieleni i wód stanowiły 27,55 % powierzchni Miasta, w tym 13,2% stanowiły lasy a 8,5% tereny zieleni urządzonej; tereny komunikacji 12,5%; tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej 4,2%; tereny zabudowy usługowej 11,6% w tym tereny sportu i rekreacji 0,8%. Analiza podziału funkcjonalno-przestrzennego Warszawy wskazuje na nierównomierne rozłożenie terenów zieleni w poszczególnych dzielnicach – od 26 ha, tj. 2,8% powierzchni dzielnicy Ursus, w której średnia gęstość zaludnienia w latach 2014-2017 (I kwartał) wynosiła 5 862 osoby/km², do 1 102 ha, tj. 48% powierzchni dzielnicy Wesoła, w której średnia gęstość zaludnienia wynosiła 1 005 osób/ km².

(dowód: akta kontroli tom I str. 6-27, 222; tom II str. 226)

1.3. Na koniec 2016 r. w Warszawie obowiązywało 249 planów obejmujących powierzchnię 18 762 ha, tj. 36,3% powierzchni Miasta¹⁰. Wg obowiązujących planów tereny zabudowy mieszkaniowej stanowiły na koniec 2016 r. – 15,5% powierzchni Miasta objętej planami i wzrosły o 0,4 punktu procentowego w stosunku do 2014 r.; tereny zieleni i wód na koniec 2016 r. stanowiły 4,6% powierzchni Miasta objętej planami i wzrosły o 0,1 punktu procentowego w stosunku do roku 2014, w tym lasy 0,7% (bez zmian w okresie objętym kontrolą), tereny zieleni urządzonej 2,9% (wzrost o 0,1 pkt. proc. od roku 2014), tereny ogrodów działkowych 0,4% (bez zmian) i tereny cmentarzy 0,4% (bez zmian).

⁷ Przyjęta uchwałą Nr LXII/1789/2005 Rady miasta stołecznego Warszawy z 24 listopada 2005 r.

⁸ Uchwała Nr LXXXII/2746/2006 Rady miasta stołecznego Warszawy z 10 października 2006 roku w sprawie studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy.

⁹ Opracowane przez Miejską Pracownię Planowania Przestrzennego i Strategii Rozwoju w 2006 r.

¹⁰ W latach 2014-2015 w Warszawie obowiązywało 236 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących powierzchnię od 17 885 ha do 18 499 ha (wzrost o 3,4%).

(dowód: akta kontroli tom I str. 29, 41)

Udział terenów zieleni i wód dla obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego stanowił 16,8% terenów zaplanowanych na ten cel w studium¹¹.

Analiza miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego¹² wykazała, że uchwalone plany były spójne z ustaleniami Studium i opracowania ekofizjograficznego. W planach zawarto zapisy m.in. dotyczące ochrony istniejących terenów zieleni jak i poszczególnych drzew, wskazywano lokalizację ulicznych szpalerów drzew¹³, nakazywano utrzymanie zieleni urządzonej w zabudowie mieszkaniowej.

(dowód: akta kontroli tom I str. 8, 41, 381, 414-417; tom II str. 69-71)

1.4-1.5. W okresie objętym kontrolą wydano łącznie cztery decyzje o ustaleniu lokalizacji celu publicznego w tym: w 2016 r. trzy decyzje: jedną dla placu o powierzchni 0,5 ha w dzielnicy Wola, dwie dla parków: o powierzchni 2,3 ha w dzielnicy Śródmieście i 0,0077 ha w dzielnicy Wola i w 2017 r. jedną dla placu o powierzchni 0,68 ha w dzielnicy Wola.

(dowód: akta kontroli tom I str. 76-78)

1.6. Według stanu na 31 grudnia 2016 r. na terenie Miasta tereny zieleni¹⁴ obejmowały obszar 4 533,7 ha, z tego: parki spacerowo-wypoczynkowe – 752,2 ha (co stanowiło 16,6% terenów zielonych ogółem); zieleńce – 198,4 ha (4,4%), zieleń uliczna – 2 370,6 ha (52,3%); tereny zieleni osiedlowej – 365,1 ha (8,1%), cmentarze – 357 ha (7,9%), pozostałe – 113 ha (2,5%), parki spacerowo-wypoczynkowe ogólnie dostępne innych jednostek – 374,7 ha (8,3%) oraz zieleńce ogólnie dostępne innych jednostek 2,8 ha (0,1%). Powierzchnia terenów zieleni w porównaniu do 2014 r. zmniejszyła się o 1,9% i stanowiła 8,8% powierzchni Miasta. Zmniejszenie powierzchni parków, zieleńców wynikało z weryfikacji granic prowadzonej przez Biuro Geodezji i Katastru, natomiast zmniejszenie powierzchni zieleni ulicznej wynikało z przekazania części terenów innym podmiotom, np. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Powierzchnia gruntów leśnych na koniec 2016 r. wynosiła 8 262 ha, co stanowiło 16% powierzchni Miasta i w porównaniu do 2014 r. zmniejszyła się o 5,8%¹⁵.

(dowód: akta kontroli tom I str. 80, 207; tom II str. 51, 60)

W okresie objętym kontrolą nie zmieniła się liczba i powierzchnia rezerwatów przyrody (12 rezerwatów o łącznej powierzchni 1 795,3 ha w granicach m.st. Warszawy), parków krajobrazowych (jeden park o powierzchni 2 422,2 ha), obszarów chronionego krajobrazu (jeden o powierzchni 7 902 ha) i obszarów Natura 2000 (siedem obszarów o powierzchni 2 819,5 ha)¹⁶. Ponadto na koniec 2016 r. na terenie Miasta występowało sześć użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 13,6 ha i pięć zespołów przyrodniczo-krajobrazowych o łącznej powierzchni 82,7 ha. Z kolei formą ochrony przyrody jaką są pomniki przyrody objęto 295 pojedynczych drzew (więcej o 2 drzewa niż w 2014 r.), 98 grup drzew oraz 10 alej.

¹¹ Szacunkowa powierzchnia terenów zieleni i wód dla obszarów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosiła 2 394,45 ha (stan na 31 marca 2017 r.). Według Studium szacunkowa powierzchnia terenów zieleni i wód wynosiła 14 225 ha.

¹² Kontroli poddano 18 planów, po jednym z planów dla każdej dzielnicy miasta.

¹³ W miejscowym planie „rejonu św. Katarzyny – część I” wskazano gatunki drzew do nasadzenia preferowanych wzdłuż ul. Arbusowej (§20 ust 2 pkt.10 10) stanowi, iż ustala się rekonstrukcję zadrzewienia wzdłuż ulicy Arbusowej, drogi publicznej 14 KDL, w postaci rzędów lub szpalerów wierzbowych, według rysunku planu

¹⁴ Do terenów zieleni zaliczono: parki spacerowo-wypoczynkowe, zieleńce, zieleń uliczną, tereny zieleni osiedlowej, cmentarze, pozostałe, parki spacerowo-wypoczynkowe i zieleńce ogólnie dostępne innych jednostek. Dane ustalono na podstawie sprawozdania GUS SG-01 leśnictwo i ochrona środowiska.

¹⁵ W 2014 r. powierzchnia gruntów leśnych wynosiła 8 773 ha.

¹⁶ Tereny objęte wymienionymi formami ochrony przyrody znajdowały się na obszarze na kilku gmin.

(dowód: akta kontroli tom I str. 101)

W latach 2015-2016 w Warszawie posadzono – wg sprawozdań GUS SG-01 leśnictwo i ochrona przyrody – łącznie 12 235 drzew i 317 759 krzewów, z tego 6 125 drzew i 187 263 krzewów w 2015 r., tj. o 13,6% i 81,5% więcej w porównaniu do 2014 r. i 6 110 drzew i 130 496 krzewów w 2016 r., tj. o 0,2% i 30,3% mniej w porównaniu do 2015 r. Łączna liczba usuniętych w tym okresie drzew wynosiła 14 544 szt., a krzewów 9 973 szt. W 2015 r. usunięto 8 006 drzew i 7 180 krzewów, tj. o 18% i 47% więcej niż w 2014 r., a w 2016 r. – 6 538 drzew i 2 793 krzewów, tj. o 18,3% i 61,1% mniej niż w 2015 r. Łączna liczba usuniętych drzew była o 18,9% wyższa niż liczba nowo posadzonych drzew, natomiast zdecydowanie więcej sadzono krzewów niż ich usuwano (wzrost o 96,9%).

Większa liczba wyciętych drzew niż posadzonych wynikała z braku możliwości posadzenia nowych drzew w miejscu po usuniętym z uwagi na gęstą sieć infrastruktury, co kompensowano nasadzeniami dużych ilości krzewów.

(dowód: akta kontroli tom I, str. 80, 222, tom II str. 50-51)

W kontrolowanym okresie wskaźniki dotyczące terenów zieleni przypadające na jednego mieszkańca wynosiły: dla terenów zieleni urządzonej¹⁷ 28 m² w 2015 r. i 27 m² w 2016 r., dla lasów¹⁸ 53 m² w 2015 r. i 50 m² w 2016 r. Ogólna powierzchnia zieleni¹⁹ przypadająca na jednego mieszkańca wynosiła 81 m² w 2015 r. i 77 m² w 2016 r. W stosunku do 2014 r. wskaźnik ogólnej powierzchni zieleni przypadającej na jednego mieszkańca zmniejszył się o 4 m² (5%). W 2016 r. udział powierzchni terenów zieleni i gruntów leśnych w powierzchni Miasta wynosił 24,7% i zmniejszył się o 1,2 pkt. proc. w porównaniu do 2014 r.

(dowód: akta kontroli tom II str. 225)

1.7. Warszawa w okresie objętym kontrolą pozyskała grunty na potrzeby urządzenia terenów zieleni o łącznej powierzchni 1,0 ha za kwotę 8 743,7 tys. zł w tym:

- w 2015 r. o powierzchni łącznej 0,3 ha za kwotę 1 964,7 tys. zł, w tym w dzielnicy Targówek 0,1 ha za kwotę 484,7 tys. zł i w dzielnicy Mokotów 0,2 ha za kwotę 1 480,0 tys. zł;
- w 2016 r. o powierzchni 0,7 ha za kwotę 6 779,0 tys. zł, w tym w dzielnicy: Praga Północ 0,5 ha za kwotę 6 779,0 tys. zł i w dzielnicy Targówek 0,2 ha za kwotę 0 zł.

Ponadto w roku 2016 Biuro Mienia i Skarbu Państwa m.st. Warszawy nabyło w drodze darowizny od Agencji Mienia Wojskowego tereny położone w dzielnicy Bemowo 1,0 ha i w dzielnicy Ursynów 0,2 ha. Były to działki znajdujące się w granicach, odpowiednio, Parku Leśnego Bemowo oraz Lasu Kabackiego. Przejęcia nieruchomości dokonały Lasy Miejskie Warszawa.

(dowód: akta kontroli tom I str. 99)

1.8. Zasady rozwoju i utrzymania terenów zielonych wynikały z obowiązujących Programów Ochrony Środowiska²⁰ oraz Studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Nie powołano zespołu doradczo/opiniującego działania podejmowane na rzecz przyrody i zieleni. Programy Ochrony Środowiska zostały opracowane przez pracowników: Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego – Katedry Architektury Krajobrazu, Państwowego Instytutu Geologicznego Państwowego Instytutu Badawczego, Kampinoskiego Parku Narodowego,

¹⁷ Do zieleni urządzonej zaliczono tereny zieleni wymienione w sprawozdaniu GUS SG-01, tj. parki spacerowo-wypoczynkowe, zieleńce, zieleń uliczną, tereny zieleni osiedlowej, cmentarze, pozostałe, parki spacerowo-wypoczynkowe i zieleńce ogólnie dostępne innych jednostek.

¹⁸ Powierzchnię lasów ustalono na podstawie danych z ewidencji gruntów i budynków.

¹⁹ Zaliczono do niej zieleń urządzoną i lasy.

²⁰ Przyjętych: Uchwałą nr XXXVIII/973/2016 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 15 grudnia 2016 r. program na lata 2016-2020 z perspektywą do 2023 r. oraz Uchwałą Rady m.st. Warszawy Nr XCIII/2732/2010 z 21 października 2010 r. program na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016.

Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Instytutu na Rzecz Ekorozwoju oraz pracowników Urzędu m.st. Warszawy.

Realizacja zadań przewidzianych w programie z 2009²¹ r. przyniosła na koniec 2014 r. wzrost powierzchni: parków z 905,2 ha na koniec 2008 r. do 930 ha; zieleni ulicznej z 1 072,2 ha do 1 189,8 ha, zieleni osiedlowej z 1 595,7 ha do 1 913,1 ha.

Zmniejszeniu natomiast uległa powierzchnia zieleńców z 213,7 ha na koniec 2008 r. do 206,9 ha na koniec 2014 r., co wynikało z prowadzonej weryfikacji granic.

(dowód: akta kontroli tom I str. 222; tom II str. 47, 51, 54)

1.9. W kluczowych zadaniach Program rewitalizacji²² w nie przewidywał rewitalizacji terenów zielonych. Jednak z danych dotyczących inwestycji w tereny zielone (tabela nr 16) wynika, że na terenach objętych programem rewitalizacji (dzielnice Praga Północ, Praga Południe oraz Targówek) prowadzone były prace związane z: zagospodarowaniem zieleni na terenach podwórek, rewitalizacją skwerów, nasadzeniami drzew w dzielnicy Praga Północ, utworzeniem terenu rekreacyjno-wypoczynkowego dla mieszkańców Targówka Fabrycznego, sadzeniem drzew i pnączy ozdobnych na terenach wewnątrzosiedlowych Pragi Północ.

Miasto nie uchwalało miejscowych planów rewitalizacji dla obszarów rewitalizacji objętych powyższym programem.

(dowód: akta kontroli tom I str. 112-140, 222)

1.10. Rada Miasta Stołecznego Warszawy nie podjęła uchwał zezwalających na usuwanie drzew bez wymaganego zezwolenia oraz dotyczącej stawek opłat za usunięcie drzew.

(dowód: akta kontroli tom II str. 54-55)

1.11. Zadania dotyczące zieleni miejskiej w m.st. Warszawie realizowane były przez komórki organizacyjne Urzędu m.st. Warszawy oraz jednostki organizacyjne m.st. Warszawy zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu m.st. Warszawy oraz wewnętrznymi regulaminami działalności. Współpraca dotyczyła m.in.: konsultowania projektów decyzji o warunkach zabudowy i projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie zieleni; opiniowania projektów gospodarki drzewostanem; opiniowania są wniosków o ustanowienie form ochrony, uzgadniania projektów uchwał w zakresie zieleni i ochrony przyrody.

(dowód: akta kontroli tom II str. 55-56)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie. W dokumentach strategicznych Miasta uwzględniono zagadnienia dotyczące terenów zieleni, a zadania przewidziane w Programach Ochrony Środowiska były sukcesywnie realizowane lub miały wyznaczone terminy realizacji. W stosunku do roku 2014 wzrosła powierzchnia gminy, dla których uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Zmniejszenie powierzchni terenów zieleni urządzonej w 2016 r. w stosunku do 2014 r. wynikało z weryfikacji granic parków, zieleńców i skwerów prowadzonej przez Biuro Geodezji i Katastru oraz przekazywania części terenów w zarząd innym podmiotom. Liczba sadzonych drzew była niższa niż liczba ich wycięć²³, co wynikało z braku możliwości

²¹ Dane pochodzą z Raportu za lata 2013-2014 (stan na 31 grudnia 2014 r.) opracowanym w grudniu 2015 r. zatwierdzonego przez Zastępcę prezydenta m.st. Warszawy. Raport uwzględnia dane o terenach zielonych niebędących w zarządzie Miasta tj.: Park Łazienki Królewskie, Park Wilanowski, Gucin Gaj, Ogrody Zamkowe, Park Urlicha.

²² Zintegrowany Program Rewitalizacji m.st. Warszawy do 2022 r. przyjęty uchwałą Rady m.st. Warszawy z 17.09.2015.

²³ Na podstawie danych z tabeli 9.

sadzenia drzew w miejscu po usuniętym, co kompensowano większymi nasadzeniami krzewów.

2. Urządzanie, utrzymanie, zagospodarowanie, odnawianie (rewitalizacja) terenów zieleni, standardy zieleni

Opis stanu
faktycznego

2.1. Diagnoza stanu przyrody i terenów zieleni w Warszawie była elementem obu obowiązujących w okresie objętym kontrolą Programów Ochrony Środowiska. Głównymi problemami zidentyfikowanymi w Programach w zakresie terenów zieleni były: nierównomierne rozmieszczenie obszarów zieleni urządzonej w tkance miejskiej²⁴, presja urbanistyczna na tereny otwarte (zwłaszcza na terenach osiedlowych) przy jednoczesnym braku lokalizowania nowych terenów zieleni, brak kompleksowej polityki zarządzania terenami zieleni, zwłaszcza wypoczynkowymi, przy jednoczesnym dość skomplikowanym podziale kompetencji między podmiotami, poprawa standardu zagospodarowania istniejących terenów zieleni. Cele Programów dotyczyły m.in.: wzmocnienia i integracji systemu zarządzania terenami zieleni w mieście; zachowania istniejących zasobów przyrodniczych miasta i ich integralności; wzmacniania i poprawy struktury przyrodniczej miasta.

(dowód: akta kontroli tom I str. 222)

2.2. Opracowane w październiku 2016 r. „Standardy kształtowania zieleni Warszawy”²⁵ zawierały m.in.: zasady doboru roślinności w zależności od warunków i miejsca sadzenia; wytyczne dotyczące wielkości i wieku roślin; wytyczne dotyczące nasadzeń drzew i ich pielęgnacji; wytyczne dotyczące sposobów zabezpieczania roślin zimą, ochrony i pielęgnacji roślin podczas robót budowlanych.

(dowód: akta kontroli tom I str. 222)

2.3. W Urzędzie m.st. Warszawy prowadzono ogólnomiejską bazę danych o terenach zieleni. Jest to baza danych przestrzennych stworzona w oparciu o aplikację ArcZieleń umożliwiającą wielowarstwowe gromadzenie i przetwarzanie informacji o terenach zieleni m.st. Warszawy, tworzenie map tematycznych, zestawień tabelarycznych, wykazów graficznych. Pracownicy Urzędu oraz jednostek organizacyjnych mają dostęp do portalu mapowego m.st. Warszawy smapa.um.warszawa.pl, gdzie udostępniane są dane tematyczne np. geodezyjne (ewidencja gruntów i budynków), infrastrukturalne (sieci uzbrojenia, komunikacja), dane planistyczne (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego) i inne. W latach 2010-2013 zinwentaryzowano zieleń przyuliczną w pasach dróg gminnych zarządzanych przez Zarząd Dróg Miejskich. Od czasu wdrożenia, baza jest systematycznie uzupełniana. Obecnie w bazie zgromadzone są dane o łącznie 276 566 obiektach, z czego 171 871 stanowią drzewa.”

Łączna kwota wydana przez wszystkie jednostki na inwentaryzację zieleni do bazy w latach 2015-2016 wyniosła 309,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli tom II str. 55-58)

2.4. Od 2003 r. w m. st. Warszawa funkcjonuje stanowisko Miejskiego Architekta Krajobrazu²⁶. Od 2007 r Miejski Architekt Krajobrazu jest jednocześnie Zastępcą Dyrektora Biura Ochrony Środowiska²⁷. Do zadań Miejskiego Architekta Krajobrazu

²⁴ Analiza studium wykazała, że największe skupiska terenów zieleni (lasów) znajdują się na krańcach miasta (dzielnice: Wawer, Rembertów, Ursynów, Bielany, Bemowo), w centrum miasta dominują tereny zieleni urządzonej: parki ogrody działkowe, najmniej terenów zielonych znajduje się w dzielnicach Włochy i Ursus.

²⁵ Stanowiące załącznik do Programu Ochrony środowiska na lata 2016-2020 z perspektywą do 2023 r.

²⁶ Tymczasowy Wewnętrzny Regulamin Działalności Biura Ochrony Środowiska zatwierdzony przez Prezydenta Warszawy 15 kwietnia 2003 r. przewidywał w strukturze organizacyjnej „Pracownię Miejskiego Architekta Krajobrazu. Stanowisko Miejskiego Architekta Krajobrazu w strukturze Biura Ochrony Środowiska wprowadzono Tymczasowym Wewnętrznym Regulaminem Działalności Biura Ochrony Środowiska zatwierdzonym 18 października 2006 r.

²⁷ Zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy nr 704/2007 z 19 września 2007 r.

należy m.in. inicjowanie i koordynowanie zadań m.st. Warszawy w zakresie ochrony przyrody, zieleni oraz lasów miejskich i pozostających we władaniu m.st. Warszawy oraz spraw związanych z nadzorem nad gospodarką w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa²⁸. Miejski Architekt Krajobrazu miał wykształcenie wyższe w zakresie architektury krajobrazu i studia podyplomowe w zakresie: kształtowania i ochrony środowiska oraz zarządzania w administracji publicznej.

(dowód: akta kontroli tom I str. 333-365)

W Urzędach Dzielnicy Praga Północ i Ursynów²⁹ w Wydziałach Ochrony Środowiska zatrudnieni byli pracownicy posiadający wykształcenie w zakresie architektury krajobrazu, ogrodnictwa lub leśnictwa.

(dowód: akta kontroli tom I str. 495-496; tom II str. 236)

2.5. W m.st. Warszawa nie uchwalono odrębnego planu inwestycji dotyczących terenów zieleni. Wszystkie zadania inwestycyjne ujęte były w Wieloletniej Prognozie Finansowej m.st. Warszawy. W obecnie obowiązującej zaplanowano m.in. utworzenie parku w dzielnicy Ursus przy ul. Gierdziejewskiego (lata 2017-2019), modernizację miejskiego Ogrodu Zoologicznego oraz modernizację otoczenia portu Czerniakowskiego (do 2020 r.) i zagospodarowanie nabrzeży Wisły (do 2021 r.).

(dowód: akta kontroli tom I str. 222; tom II str. 58)

2.6. W okresie objętym kontrolą jednostki organizacyjne m. st. Warszawy³⁰ usunęły łącznie 8 723 drzew³¹ i 6 345,67 m² krzewów. Najczęściej podawaną przyczyną wycinki był zły stan zdrowotny drzewa, zagrożenie bezpieczeństwa, obumarcie drzewa, kolizje z inwestycjami. Z tytułu wycięcia drzew Urząd w latach objętych kontrolą zapłacił 1 333,4 tys. zł. Zapłatę 5 048,6 tys. zł odroczone. W ramach nasadzeń zastępczych określonych w powyższych decyzjach posadzono 4 881 drzew tj. 55,9% w stosunku do liczby wyciętych drzew oraz 12 680,62 m² krzewów tj. 199,8% w stosunku do powierzchni wyciętych krzewów.

(dowód: akta kontroli tom I str. 221)

Kontrola dwóch wykonanych nasadzeń³² wykazała, że dokonano ich w okresie jesiennym, stosowano środki wspomagające vegetację roślin, usunięte drzewa zostały zrąbkowane i przekazane do kompostowni³³. Ustalono, że drzewa posadzone na Pradze Północ nie odpowiadały wymiarem obwodu pnia warunkom określonym w decyzji nr 56/2015.

Stwierdzono, że tylko w przypadku nasadzeń na Pradze Północ roboty zostały odebrane przez pracownika Wydziału Ochrony Środowiska posiadającego odpowiednie wykształcenie³⁴. Odbioru całości robót wynikających z realizowanego projektu na Ursynowie dokonał pracownik Wydziału Infrastruktury dla dzielnicy Ursynów.

(dowód: akta kontroli tom I str. 471-487, 497; tom II str. 7-41, 228)

W dzielnicy Praga Północ nie usuwano drzew niewymagających zezwolenia na usunięcie, nie uzyskano też decyzji odmownych na usunięcie drzew.

²⁸ Zarządzenia Prezydenta m.st. Warszawy nr 6583/2014 z 18 września 2014 r.

²⁹ Dzielnicę, w których realizowano szczegółowe czynności kontrolne w zakresie nasadzeń.

³⁰ Dane w tabeli nr 13 dotyczyły jedynie decyzji wydanych na podstawie wniosków z urzędów dzielnic, Zarządu Zieleni m.st. Warszawy, Zarządu Terenów Publicznych i Zarządu Oczyszczania Miasta.

³¹ M.in. topola, wierzbę, wiąz, grab, kasztanowiec biały, świerk, jarząb, modrzew, klon, oliwnik wąskolistny, klon srebrzysty dąb, drzewa owocowe.

³² Przeprowadzona w dzielnicach m.st. Warszawy: Praga Północ w związku z decyzją o wycince drzew i Ursynów w związku z realizacją projektu „Łączymy parki” w budżecie partycypacyjnym 2016 r.

³³ Koszty wykonania całych prac (wycinki i nasadzeń na Pradze Północ) określono ryczałtowo na 32,8 tys. zł. Na Ursynowie projekt nie przewidywał wycinki drzew.

³⁴ Architekt krajobrazu, ukończone studia mgr na Wydziale Ogrodnictwa Sekcji Kształtowania Terenów Zieleni SGGW w Warszawie, kurs II-go stopnia inspektora nadzoru terenów zieleni Polskiego Towarzystwa Chirurgów Drzew Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Ogrodnictwa.

W dzielnicy Ursynów usunięto łącznie w okresie objętym kontrolą 9 057 sztuk drzew (w tym 8 263 sztuk suchych samosiewów). Drzewa przeznaczono do wycinki m.in. po przeprowadzeniu inwentaryzacji zieleni (rośliny o zachwianej statyce, złym stanie zdrowotnym, zagrażające bezpieczeństwu, lub rosnące w zbyt dużym zwarcu). Ponadto w ramach prowadzonych inwestycji usunięto w okresie objętym kontrolą 401 sztuk drzew, na które nie wymagano zezwolenia.

(dowód: akta kontroli tom I str. 495; tom II str. 235-239)

W dzielnicy Ursynów czterokrotnie odmówiono wydania pozwolenia na wycięcie drzew³⁵, w trzech przypadkach z uwagi na brak zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i mienia i w jednym, ze względu na występowanie murszejącego drzewa, które może stanowić siedlisko dla flory i fauny.

(dowód: akta kontroli tom II str. 237-238)

2.7. Oględziny dwóch budynków Urzędów Dzielnic m.st. Warszawy: Pragi Północ i Ursynowa, wykazały, że otoczenie obu budynków zostało zagospodarowane zielenią, urządzone zostały rabaty krzewów i kwiatów, przy wejściach do budynków ustawiono dodatkowo donice z kwiatami. Urządzone miejsca parkingowe nie kolidowały z terenami zieleni. W otoczeniu obu budynków rosły drzewa.

(dowód: akta kontroli tom I str. 464-470; tom II str.1-6)

2.8. W okresie objętym kontrolą m.st. Warszawa osiągnęło wpływy z tytułu opłat i kar za usuwanie drzew i krzewów w kwocie: 310,8 tys. zł w 2015 r., 39,8 tys. zł w 2016 r. i 15 tys. zł na koniec pierwszego kwartału 2017 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 302)

2.9. W okresie objętym kontrolą m. st. Warszawa uzyskało środki na utrzymanie terenów zieleni w wysokości 33 336,0 tys. zł w 2015 r. (tj. 0,3% dochodów Miasta ogółem) i 28 801,5 tys. zł w 2016 r. (tj. 0,3% dochodów Miasta ogółem) m.in. z:

- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 3 075,3 tys. zł w 2015 r. i 188,3 tys. zł w 2016 r.,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 20,0 tys. zł w 2015 r. i 137,7 tys. zł w 2016 r.,
- funduszy unijnych 2 621,4 tys. zł w 2015 r. i 531,6 tys. zł w 2016 r.,
- innych źródeł, tj.: odsetek od nieterminowych płatności i opłat pobieranych na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska 28 111,4 tys. zł w 2015 r. i 27 960,3 tys. zł w 2016 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 102-103)

2.10. Wydatki Miasta na tereny zielone w kwocie 46 699,8 tys. zł stanowiły 1,2% wydatków Miasta ogółem w 2015 r. a w 2016 r. – 59 527,3 tys. zł (1,3%). Na zakup nowych sadzonek drzew i krzewów wydano 2 272,9 tys. zł w 2015 r.; tj. 4,9% wydatków na tereny zielone i 6 096,0 tys. zł w 2016 r. (10,2%). W 2015 r. na utrzymanie i pielęgnację zieleni wydano 33 447,37 tys. zł, tj. 71,6% wydatków na tereny zielone i 36 366,9 tys. zł w 2016 r. (61,1%).

Wydatki na tereny zieleni w 2016 r. wzrosły o 27,5% w stosunku do 2015 r., a w 2017 r. zaplanowano je poziomie o 4,7% wyższym niż w 2016 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 205)

2.11. W okresie objętym kontrolą zarządzanie terenami zieleni będącymi we władaniu m.st. Warszawy powierzone zostało m.in. dzielnicom, na terenie których

³⁵ Dwie decyzje Marszałka Województwa Mazowieckiego i dwie Zarządu Dzielnicy Ursynów.

zlokalizowane były tereny zieleni³⁶ oraz jednostkom organizacyjnym Miasta: Zarządowi Oczyszczania Miasta³⁷ i Zarządowi Terenów Publicznych³⁸, W celu usprawnienia zarządzania zielenią miejską Rada m. st. Warszawy³⁹ utworzyła jednostkę budżetową m.st. Warszawy pod nazwą „Zarząd Zieleni m.st. Warszawy⁴⁰”. W uzasadnieniu projektu ww. uchwały zapisano m.in., że powołanie Zarządu Zieleni ma służyć uporządkowaniu struktury zarządzania terenami zieleni (zadania te wykonują co najmniej 22 jednostki organizacyjne m.st. Warszawy). Z wyjaśnień Dyrektora Zarządu Zieleni wynika, że Zarząd Zieleni przejmie zadania Zarządu Terenów Publicznych i Zarządu Oczyszczania Miasta zgodnie z uchwałami Rady Miasta od 1 lipca 2017 r. natomiast w tym terminie nie będą przejęte zadania i kompetencje od dzielnic. Przekazywanie dzielnicowych terenów zieleni odbywać się będzie sukcesywnie w porozumienia z dzielnicami, nie ma jednak możliwości wskazania precyzyjnego terminu zakończenia tego procesu.

(dowód: akta kontroli tom I str. 222, 367-379)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Odbieranie inwestycji związanych z nasadzeniami drzew i krzewów przez osoby nieposiadające odpowiednich kwalifikacji. Odbioru całości robót wynikających z realizowanego, w ramach budżetu partycypacyjnego w 2016 r. projektu „Łączymy parki” na Ursynowie dokonał pracownik Wydziału Infrastruktury dla Dzielnicy Ursynów⁴¹. W ramach projektu dokonano nasadzeń 30 drzew i ok 600 m² krzewów. Zgodnie z zapisami regulaminu organizacyjnego Dzielnicy Ursynów za urządzanie zieleni odpowiedzialny był Wydział Ochrony Środowiska (§52 ust. 2 lit. b), zobowiązany również do współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu w sprawach z własnego zakresu działania (§52 ust. 9). Zdaniem NIK dla rzetelności działania, odbioru tej części prac powinien dokonać pracownik posiadający kwalifikacje i wiedzę w dziedzinie pielęgnacji zieleni. Burmistrz Dzielnicy Ursynów wyjaśnił, że w Wydziale Infrastruktury brak jest pracowników z wykształceniem w zakresie architektury krajobrazu, ogrodnictwa lub leśnictwa. Z ustaleń NIK wynika jednak, że w Wydziale Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Ursynów są pracownicy posiadający odpowiednie kompetencje, brak jest jednak szczegółowych regulacji dotyczących współpracy poszczególnych wydziałów w takich sytuacjach. Jak poinformował Burmistrz Dzielnicy trwają ustalenia międzywydziałowe dotyczące współpracy przy opiniowaniu projektów i odbiorach zieleni w ramach prowadzonych inwestycji.

(dowód: akta kontroli tom II str. 38, 228, 235-237)

2. Posadzenie drzew przy ul. Łomżyńskiej 27 niespełniających wymogu wielkości obwodu pnia wynikającego z decyzji nr 56/2015 z 22 września 2015 r. W toku oględzin dokonanych nasadzeń ustalono, że posadzone drzewa miały obwód od 9 do 15cm a zgodnie z ww. decyzją powinny zostać posadzone drzewa o obwodzie 16 cm. Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska dla Dzielnicy Praga Północ wyjaśnił, że w projekcie zagospodarowania terenu przewidziano nasadzenia drzew ozdobnych owocowych (...), które z natury swojej dorastają

³⁶ § 9 Uchwały Nr XLVI/1422/2008 Rady miasta stołecznego Warszawy z 18 grudnia 2008 r. w sprawie przekazania dzielnicom m.st. Warszawy do wykonywania niektórych zadań i kompetencji m.st. Warszawy.

³⁷ Utworzony Uchwałą Nr L/295/93 Rady m. st. Warszawy z dnia 5 lipca 1993 r.

³⁸ Utworzony na podstawie uchwały Nr LXI/1712/2005 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 28 października 2005 r. oraz uchwały Nr XXXIII/818/2016 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z 25 sierpnia 2016 r.

³⁹ Uchwała nr XXXIII/816/2016 z 25 sierpnia 2016 r., z dniem wejścia w życie 1 października 2016 r.

⁴⁰ Dalej także „Zarząd Zieleni”.

⁴¹ Posiadający uprawnienia do projektowania i kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej.

do niewielkich rozmiarów i wymóg 16 cm obwodu w ich przypadku nie mógł zostać spełniony.

(dowód: akta kontroli tom I str. 472, 486, 500)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Miasta w badanym obszarze mimo stwierdzonych nieprawidłowości. Miasto opracowało nowy Program Ochrony Środowiska obejmujący diagnozę stanu przyrody, przyjęło standardy dotyczące utrzymania zieleni. Prowadzone były prace związane z inwentaryzacją terenów zieleni a ich wynik jest dostępny dla mieszkańców Miasta m.in. w formie mapy zieleni⁴². Jako dobrą praktykę NIK ocenia funkcjonowanie Miejskiego Architekta Krajobrazu oraz przyjęcie standardów kształtowania zieleni. NIK pozytywnie ocenia utworzenie Zarządu Zieleni w Warszawie, co było realizacją wniosków wynikających z Programów Ochrony Środowiska, zwraca jednak uwagę, że usprawnienie zarządzania zielenią w Warszawie możliwe będzie dopiero po przejęciu kompetencji od wszystkich dotychczasowych zarządców zieleni, w tym dzielnic m.st. Warszawy. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły braku współpracy pomiędzy wydziałami Urzędu Dzielnicy Ursynów przy odbieraniu inwestycji, w ramach której wykonywano nasadzenia i wykonania nasadzeń drzew niezgodnie z decyzją, jednakże nie miały one wpływu na ocenę.

3. Współpraca z mieszkańcami w zarządzaniu zielenią miejską, działalność edukacyjna i informacyjna

Opis stanu
faktycznego

3.1. W okresie objętym kontrolą mieszkańcy Warszawy złożyli łącznie 7 224 projekty w ramach budżetu obywatelskiego, z tego 1 130 dotyczyło zieleni miejskiej. W roku 2015 z 2 236 projektów ogółem, zieleni dotyczyło 306 (tj. 13,7%), z tego zrealizowano 65, tj. 21,2%. W roku 2016 z 2 333 projektów ogółem, zieleni dotyczyło 354 (tj. 15,2%), z tego zrealizowano 135, tj. 38,1%. W 2017 r. z 2 655 projektów ogółem, zieleni dotyczyło 470 (tj. 17,7%), z tego zrealizowano 96, tj. 20,4%. Oględziny jednego z realizowanych projektów „Łączymy parki” z roku 2016 wykazały, że:

- projekt został zrealizowany zgodnie z założeniami: wykonano chodniki, zainstalowano ławki, kosze na śmieci, dosadzono 30 drzew (klon pospolity kolumnowy) oraz wykonano rabatę z krzewami o powierzchni ok 600 m².
- stan posadzonych drzew był dobry,
- krzewy na urządzonej rabacie były częściowo uschnięte, rabata była niewypielona, poprzrastana trawami.

(dowód: akta kontroli tom I str. 103-111; tom II str. 7-13)

3.2. W okresie objętym kontrolą m. st. Warszawa przeprowadziło zgodnie z uchwałą Rady Miasta w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami⁴³ oraz zarządzeniem Prezydenta m.st. Warszawy w sprawie określenia zasad postępowania w (...) w związku z przeprowadzanymi konsultacjami(...) konsultacje dotyczących nowych projektów terenów zielonych (9) i modernizacji istniejących terenów zielonych (9). Konsultacje odbywały się zarówno w formie spotkań z mieszkańcami, ankiet rozdawanych mieszkańcom jak i poprzez strony internetowe Urzędu. Ze wszystkich przeprowadzonych konsultacji opracowano raport przedstawiający m.in. sposób ich prowadzenia, wyniki konsultacji.

(dowód: akta kontroli tom I str. 419-423)

⁴² www.mapa.um.pl mapa zawiera informacje o zainwentaryzowanych terenach zielonych w tym drzewach (z podaniem jednostki zarządzającej nr. inwentaryzacyjnego, gatunku, wysokości i obwodu pnia).

⁴³ Nr LXI/1691/2013 z 11 lipca 2013 r.

⁴⁴ Nr 4925/2013 z 3 września 2013 r.

3.3. W okresie objętym kontrolą współpraca Urzędu Miasta z organizacjami pozarządowymi realizowana była m.in. przez funkcjonującą Komisję Dialogu Społecznego ds. Środowiska Przyrodniczego. W skład komisji wchodzi przedstawiciele fundacji i stowarzyszeń⁴⁵. W roku 2015 Komisja odbyła dziewięć a w 2016 r. – 11 spotkań. Wynikami prac komisji było m.in. opiniowanie wniosków o ustanowienia pomników przyrody, opiniowanie projektów programów miejskich, m.in. Programu Ochrony Środowiska na lata 2017-2023, opiniowanie koncepcji i projektów dotyczących parków miejskich, m.in. koncepcji parku dla psów na Polach Mokotowskich.

(dowód: akta kontroli tom I str. 458-463)

3.4. W trakcie prowadzonych konsultacji wykorzystywane były narzędzia informatyczne (strony internetowe Urzędu Miasta i dzielnic, facebook). W roku 2017 uruchomiono aplikację na telefon „Milion drzew dla Warszawy”, w której można wskazać miejsce w jakim, zdaniem mieszkańca, powinno być posadzone drzewo. Aplikacja umożliwia również złożenie odpowiedniego wniosku. Za pośrednictwem aplikacji w Warszawie w okresie od 22 marca 2017 r. do 26 czerwca 2017 r. złożono 5 691 wniosków. Nasadzenia będą wykonywane po opracowaniu projektów zagospodarowania przestrzeni, dla których złożono wnioski.

(dowód: akta kontroli tom I str. 296, 423; tom II str. 240-241)

3.5. Formą zachęty dla mieszkańców a także przedsiębiorców prowadzących działalność w Warszawie, do urządzania terenów zielonych, jest konkurs „Warszawa w kwiatkach”⁴⁶. W konkursie nagradzane są ozdobienia roślinami naturalnymi w czterech kategoriach: balkony, loggie, okna; ogródki przydomowe; budynki i tereny ogólnodostępne; osiedla mieszkaniowe. Dzielnice Wawer i Wola oraz osiedle Saska Kępa na Pradze południe prowadzą własne edycje ww. konkursu.

(dowód: akta kontroli tom I str. 423-430)

3.6. Urząd w okresie objętym kontrolą podejmował działania edukacyjne dla dzieci i dorosłych prowadzone głównie w formie, konkursów, festynów, pikników, zarówno cyklicznych jak i akcji jednorazowych m.in.:

- konkursy ekologiczne, dni recyklingu, programy edukacyjne o pomocy dla zwierząt zimą: „Mądre dokarmianie ptaków” i „Pomóżmy kotom przetrwać zimę”, Wielki dzień pszczół”;
- program „Wspieranie edukacji ekologicznej w placówkach oświatowych m.st. Warszawy”.

Ponadto w latach 2015-2017 I kwartał) „Lasy Miejskie Warszawa” zorganizowały zajęcia dla dorosłych i dla rodzin⁴⁷,

W okresie objętym kontrolą na działalność edukacyjną i informacyjną związaną z zielenią miejską wydatkowano łącznie 479,02 tys. zł.

(dowód: akta kontroli tom I str. 431- 437, 456-457; tom II str. 230-232)

3.7. W Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków zarejestrowano 1 757 skarg i wniosków w 2015 r., w tym z zakresu zieleni 36. W 2016 r. – 1 475, w tym z zakresu zieleni 36 i w I kwartale 2017 r. – 342, w tym z zakresu zieleni dziewięć spraw.

Komenda Stołeczna Policji odnotowała 26 zgłoszeń w latach 2015-2016 dotyczących zieleni, z czego w 12 przypadkach wszczęto dochodzenie lub skierowano sprawę do prokuratury oraz 17 zgłoszeń w I kwartale 2017 r., z czego

⁴⁵ Na koniec 2016 r. – 39 stowarzyszeń i fundacji.

⁴⁶ Organizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Warszawy i m.st. Warszawa. W roku 2017 odbędzie się 34 edycja konkursu.

⁴⁷ M.in. zajęcia „Las dla dociekliwych”, „Las dla rodziny”

w dziewięciu przypadkach wszczęto dochodzenie lub skierowano sprawę do prokuratury.

Ponadto w 92 przypadkach Policja udzieliła pouczeń, wystawiła mandaty lub skierowała wnioski o ukarania. W 38 sprawach czynności nie zostały zakończone.

Straż Miejska m.st. Warszawy odnotowała łącznie 5 858 zgłoszeń dotyczących zieleni miejskiej. W 19 sprawach do policji skierowano sprawy nielegalnej wycinki drzew, w tym: pięć spraw w 2015 r., cztery sprawy w 2016 r. i 10 spraw w I kwartale 2017 r.

(dowód: akta kontroli tom I str. 438-453; tom II str. 242-243)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność miasta w badanym obszarze. W zarządzaniu zielenią miejską, Gmina współpracowała z mieszkańcami w ramach budżetu obywatelskiego i w trakcie konsultacji przy planowaniu nowych lub modernizacji istniejących terenów zieleni. Miasto wypełniało ustawowy obowiązek kształtowania właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody. Programy edukacyjne skierowane były nie tylko do dzieci, ale także, w ramach prowadzonych zajęć przez Lasy Miejskie, do osób dorosłych.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁸, wnosi o wyeliminowanie przypadków odbioru inwestycji, w części dotyczącej nasadzeń zieleni, przez osoby nieposiadające właściwych uprawnień.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, lipca 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler
Rafał Sowa
główny specjalista k.p.

⁴⁸ Dz.U. z 2017 r. poz. 524.